

SPIS TREŚCI

Table of Contents	9
Wykaz skrótów	13
Wstęp	15
1. Podstawowe idee metafizyczne i filozoficzne personalizmu	25
1.1. Realizm metafizyczny i epistemologiczny	26
1.1.1. Racjonalizm filozoficzny: ludzki rozum nie jest zdolny do poznania prawdy	31
1.1.2. Scjentyzm: prawda poza zanegowaną wolnością	33
1.1.3. Postmodernizm: zabsolutyzowana wolność poza prawdą	35
1.2. Pluralizm ontologiczny	40
1.3. Substancjalizm	47
2. Koncepcja osoby ludzkiej jako ontologiczne założenie interpretacji problemu władzy społecznej	61
2.1. Św. Tomasz z Akwinu: osoba ludzka i jej wewnętrzna struktura	65
2.2. Mieczysław A. Krąpiec: metafizyka człowieka oparta na doświadczeniu bycia osobą	70
2.2.1. Doświadczenie zewnętrzne: fakt ludzki	70
2.2.2. Struktura bytowa człowieka	75
2.2.3. Doświadczenie wewnętrzne: człowiek jako byt osobowy	80

2.3.	Karol Wojtyła: transcendentja i uczestnictwo	91
2.3.1.	Osoba „wypowiada się” poprzez czyn	93
2.3.2.	Transcendentja jako istota wolności	99
2.3.3.	Spełniać czyn „wspólnie z innymi” – od wolności do uczestnictwa	106
2.3.4.	Uczestnictwo antytezą alienacji	111
3.	Koncepcja społeczności jako przestrzeń personalistycznej interpretacji władzy społecznej	121
3.1.	Ontyczne podstawy życia społecznego	123
3.1.1.	Personalistyczna struktura dobra wspólnego	129
3.1.1.1.	Ujęcie Platona i Arystotelesa	130
3.1.1.2.	Ujęcie św. Tomasza z Akwinu	133
3.1.1.3.	Ujęcie Mieczysława A. Krąpca	137
3.1.1.4.	Ujęcie Karola Wojtyły	141
3.1.2.	Personalistyczne formy społeczności	147
3.1.2.1.	Rodzina	148
3.1.2.2.	Naród	154
3.1.2.3.	Gmina	160
3.1.2.4.	Państwo	161
3.1.3.	Porządek władczy	166
3.2.	Zasady kształtujące ład społeczny	173
3.2.1.	Zasada godności osoby ludzkiej	175
3.2.2.	Zasady dobra wspólnego i solidarności	185
3.2.3.	Zasada pomocniczości (subsydiarności)	189
4.	Aksjologia społeczeństwa demokratycznego: prawda – wolność – odpowiedzialność	197
4.1.	Personalistyczna funkcja prawdy	201
4.2.	Prawda w życiu społecznym	209
4.3.	Wolność w prawdzie: problem sumienia	218
4.4.	Wolność a prawo: moralny sens prawa	224
4.5.	Wolność a odpowiedzialność	230
5.	Ku realizacji pryncypiów personalizmu w ramach demokratycznej formy ustrojowej społeczeństw współczesnych	241
5.1.	Szacunek dla życia i godności człowieka	244
5.1.1.	<i>Nasciturus</i> a demokracja	250
5.1.2.	Ochrona „życia gasnącego”	255

5.2. Polityka jako czynnik pobudzający kapitał społeczny	259
5.2.1. Ochrona tożsamości i suwerenności rodziny	269
5.2.2. Promocja społeczeństwa obywatelskiego	274
5.2.3. Pokój owocem sprawiedliwości i solidarności	283
5.3. W stronę kultury władzy	292
5.3.1. Umacnianie rangi autorytetów	298
5.3.2. Polityka a mądrość	308
Zakończenie	315
Bibliografia	325
Summary	345
Indeks osobowy	349
Indeks rzeczowy	357